

Listopadová

Letošní z poloviny teplý říjen, s chladným a deštivým koncem nám ztížil sklizeň zeleniny a ovoce. V měsíci listopadu už nemůžeme vůbec nic očekávat. Nejprve bych upozornil na pravidelné dušičkové mrazíky, které přicházejí ke konci října, případně začátkem listopadu. K této situaci by měla směřovat naše činnost.

ZELENINA

Nejprve sklídit tu zeleninu, která nesnese mrazík: plodová zelenina, případně celer. Dále pokračujeme se sklizní kořenové zeleniny, květáku, zelí, kapusty, pekingského a čínského zelí, brokolice, gigantu, polníčku, červené řepy... Prostě sklízíme vše, co nám zůstalo na zahrádce a je to možné upotřebit v naší kuchyni. V podstatě každá zelenina snese menší mrazík bez větší újmy, ale následuje-li další mrazík, který bývá silnější, pak může dojít k vážnému poškození, a tudíž i upotřebitelnosti a skladovatelnosti zeleniny. Ve volné půdě můžeme ponechat k přezimování, případně k průběžné sklizni dle potřeby v zimních měsících ty vhod-

né mrazuvzdorné odrůdy růžičkové kapusty, kapusty, kadeřavé kapusty, póru, špenátu, polníčku, pastináku. Je vhodná doba pro výsadbu česneku a v druhé půli měsíce také pro výsev mrkve, petržele a pastináku, pokud jste si oblíbili tento podzimní způsob výsevu.

– ve skleníku

Ve skleníku a fóliovníku, případně v pařeništi bojujeme o udržení čerstvé zeleniny do „posledního dechu“.

Rostlinné zbytky kompostujeme. Uvolněné záhony můžeme zryt. Můžeme použít i biologickou cestu, kdy neryjeme a povrch půdy pokryjeme rostlinnými zbytky, listím, případně nedozrálým kompostem a stájovým hnojem, abychom zakryli povrch půdy a chránili ji před mrazem. Zúrodňující proces obstarají žížaly, prvoci, řasy, houby a bakterie. Na jaře rostlinné zbytky shrabeme nebo je zapracujeme do ornice.

OVOCNÁ ZAHRADA

V ovocné části zahrady sklídíme poslední ovoce, které nám zbylo na stromech,

Chryzantémy

řádně je uložíme do sklepa a průběžně je již kontrolujeme a napadené ovoce odstraňujeme. Povrch půdy ošetříme stejným způsobem jako u zelinářské části. Jen ponechané listí musíme na jaře odstranit a kompostovat, aby nebylo zdrojem šíření chorob.

Jiří Pospíšilík

Případné dotazy zasílejte na jiri.pospisilik@seznam.cz a nebo na ekofarma@countrylife.cz. Zajímavé dotazy s opovědí otiskneme v dalším čísle Bio.

CHRYZANTÉMY rozsvítí podzimní zahradu

Chryzantémy pocházejí Japonska, kde se začaly pěstovat v osmém století n. l., a jejich obliba přešla přímo v kult (kika) a pořádání slavností, dostaly dokonce svůj řád pro význačné osobnosti.

Listopadem pomalu končí doba jejich kvetení, proto se jim říká také listopadky. Jsou samozřejmě odrůdy, které kvetou i v létě, ale většinou na sebe tyto rostliny nejvíce upozorňují na podzim. V tomto období už na zahradách není vidět tolik jiných květů. Chryzantémy nás však upoutávají velkým množstvím barev, odstínů, ale i tvarů a velikostí květů a celých rostlin. Ty, které posílám na snímčích, jsme měli s manželkou ve skleníku. Na podzim jsme sklídili zeleninu, kterou ve skleníku pěstujeme (hlavně papriky, rajčata

a okurky). Kolem cestičky, která vede středem skleníku máme celoročně nasazené právě chryzantémy. Během léta nezabírají příliš místa, jsou poměrně nízké. V tomto období se však rozrůstají do krásy. Ve skleníku jsou chráněny před nepřízní podzimního počasí a daří se jim výborně. Stonky jsou neoschlé a svěží, neosychají. Pokud chceme, aby rostlina měla velké květy, vylamujeme boční výhonky a necháváme hlavní stonek. Květy jsou pak krás-

n é
k řezu.

Ve váze vydrží opravdu dlouho. Vloni jsem dal manželce kytičku chryzantém ještě o Vánocích.

Pokud máme rostliny zatím na záhoně a chtěli bychom, aby nám dlouho vydržely kvě-

ty, třeba až do prosince, můžeme vyrýt rostliny ze záhonu (v době, kdy už jsou dobře vyvinutá poupátka) a s nepoškozeným kořenovým balem je dáme do větších květináčů. Postavíme je do světlé, chladné místnosti, kde však nemrzne. Poupata budou postupně nakvétat. Takto připravené rostliny necháváme v květináčích až do jara, teprve pak je vysadíme znovu na záhon.

Pokud necháváme rostliny na záhoně celoročně, prospěje jim, když k nim před příchodem mrazů přisypeme vyzrálý kompost.

